

آگاهی پرستاران از حقوق بیماران و میزان رعایت آن (مروری بر متون پژوهشی)

کوروش نریمانی

عضو هیئت علمی دپارتمان پرستاری، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران (نویسنده مسئول)

narimanik@yahoo.com

آرین اشلقی

دانشجوی کارشناسی، رشته پرستاری، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران

پارسا مقدم

دانشجوی کارشناسی، رشته پرستاری، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران

چکیده

زمینه و هدف: هدف از این مطالعه بررسی و شناخت آگاهی پرستاران از حقوق بیماران و میزان رعایت آن می باشد.

روش بررسی: در این مطالعه مروری که در سال ۱۴۰۲ انجام شده است از مقالات یافت شده در پایگاه های اطلاعاتی Schiele, Oxford, Science Direct, Google Scholar, SID, Scopus, PubMed استفاده شد.

یافته ها: بیشتر پرستاران آگاهی کافی از حقوق بیماران ندارند و پرستاران آگاه نیز در مواردی ممکن است به حقوق بیماران عمل نکنند. بر اساس آمار ها بیشتر پرستاران شاغل در سیستم بهداشت و درمان دارای مدرک کارشناسی هستند و بیشتر آشنایی آن ها با حقوق بیماران عموماً از طریق مطالعات پس از فارغ التحصیلی صورت گرفته است.

نتیجه گیری: از آنجایی که رضایت بیماران در سیستم خدمات بهداشت و درمان وابسته به رعایت حق و حقوق آنان است؛ لذا ضرورت دارد جهت افزایش آگاهی پرستاران نسبت به حقوق بیماران با استفاده از تغییر در دروس آموزشی کارشناسی و همچنین نسبت به آموزش های نتیجه محور در محیط شغلی پرستاران اقدام شود. افزایش سطح آگاهی پرستاران نسبت به حقوق بیماران و عمل به آن موجب افزایش رضایت بیماران از خدمات درمانی دریافت شده خواهد شد. رضایت بیشتر بیماران نسبت به خدمات درمانی دریافت شده باعث کاهش ترس از مراجعه بعدی به مراکز درمانی شده و سطح سلامتی جامعه ارتقا خواهد یافت .

کلیدواژه: حقوق بیمار، آگاهی پرستاران، رعایت حقوق

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجانشرقی، مراغه، بلوار شهید درخشسی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۲۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۲۱۳۷۲۵۲۵۰۶ داخلی ۲۳۶ و ۲۳۳

<https://hamayesh.maragheh.iau.ir/salamat1402>

مقدمه

انسان موجودی با ابعاد جسمی، روحی، اجتماعی و معنوی بوده که شامل حق زندگی، سلامتی، حق به زندگی، امنیت جسمی و روانی، خودمختاری، حریم شخصی و حق درمان با احترام است. (Mpouzika, Karanikola, Panayiotou, Raftopoulos, Middleton, and Papathanassoglou, 2021:55) ، (Vahedian Azimi, Ghasem Kashani, Avazeh, Sepehri Niaand Rohani, 2011: 55-63) مفهوم حقوق به عنوان ایده هایی در تایید نابرابری ها یا ایستادگی در برابر نابرابری ها در زندگی جمعی مطرح و توسعه یافته است (Utkualp and Yildiz, 2016: 185) بیماران به عنوان یکی از گروه های آسیب پذیر جامعه به لحاظ فیزیکی، روانی و اقتصادی در معرض خطر قرار میگیرند و این دلیلی مهم بر توجه ویژه جامعه جهانی به حقوق بیمار است، Abedian (Bagheri Nesami, and Shahhosseini, 2014: 7 (3)) زیرا ادای حقوق بیمار تحقق حقوق بشر است. (Czajkowska, Janik, Zborowska, : 491-497) (Plinta, ۲۰۲۱-Plinta, Brzek and Skrzypulec (2020: 58(222)) (Gurung and Neupane, 2020: 58(222)) باعث ارتقای حقوق بیماران که برای تعریف استانداردهای خدمات بالینی در یک کشور ضروری است (Abdalla, Mahgoub, Abdelgadir, Elhassan and Omer, 2018) اعلامیه لیسبون انجمن جهانی پزشکان اولین مطالعه ای بود که بطور خاص به حقوق بیماران توجه کرد. آیین نامه اخلاقی شورای بین المللی پرستاران برای اولین بار در سال ۱۹۵۳ تصویب شد، براساس ابلاغیه شورای بین المللی پرستاران، پرستاران ۴ مسئولیت اساسی دارند: "ارتقای سلامت"، "پیشگیری از بیماری"، "بازگرداندن سلامت" و "کاهش رنج". (Hakan Özdemir, Özgür Can, Ergönen, Hilal, Önder and Meral, 2009: 756-765) بررسی ارتباط بین عدم آگاهی پرستاران از وجود منشور حقوق بیماران و آگاهی آنها از حقوق مندرج در منشور مورد نیاز (Abdalla et al., ۲۰۱۸) و رفع ایرادات باعث ارتقا در میزان رعایت حقوق بیماران توسط پرستاران با سازگاری بین حفظ گرایش های کار محور و بیمار مدار می شود. (Utkualp and Yildiz (2016)) برای ارتقای کیفیت مراقبت، پرستاران باید از بیماری آگاهی داشته باشند و از حقوق بشر نیز آگاه باشند (Gurung and Neupane (2020)) (درحالی که یافته ها حاکی از : الف) سطح پایین آگاهی پرستاران در مورد حقوق بیمار ب) اختلاف اطلاعات در مورد جنبه های خاص حقوق بیمار ج) اولویت پایین نسبت به حق دسترسی بیمار به اطلاعات د) شواهد ناکافی در مورد منابع آموزش رسمی است. (Mpouzika et al., 2021) برای مثال در مطالعه انجام شده توسط Schirenbeck و همکاران مشخص شد که در اغلب موارد حقوق افراد دارای معلولیت ذهنی تضييع می شود. (Utkualp and Yildiz (2016)) ایجاد یک تصویر یکپارچه از حقوق بیمار به ویژه از دیدگاه پرستاران دشوار است. (Mpouzika et al., 2021) مهمترین حقوق بیماران عبارتند از: حق اطلاع و خودمختاری بیمار. (Guix Oliver, Fernández Ballart, J. 'nd Sala Barbany 2006: 465-472) هر چقدر که مردم اطلاعات و آگاهی بیشتری در مورد حقوق و آزادی بدست می آورند ، مفهوم حق مراقبت سلامت اهمیت پیدا می کند. (Utkualp and Yildiz (2016)) برخی از نویسندگان بر این باورند که پرستاران نسبت به پزشکان در این زمینه مسئولیت بیشتری دارند. بحث این است که پرستاران در مقایسه با پزشکان زمان بیشتری را صرف کارهای روزمره با بیماران میکنند. (Özdemir et al., 2009) بخش قابل توجهی از پرستاران در دوران فارغ التحصیلی یا پس از آن آموزش کیفی حقوق بیمار را دریافت نکرده اند و دروس لازمه آموزش حقوق بیمار را دریافت نکرده اند و آموزش به سطح کیفی کافی نرسیده است. (Abdalla et al., 2018) کادر بهداشتی و درمانی تمام حقوق بیماران را در عمل ادا نمی کنند و زمانی که بیماران احساس می کنند حقوقشان نادیده گرفته شده است، ممکن است به مکانیسم های دیگری روی آورند و نیازهای خود را برآورده سازند. مانند خوددرمانی که پیامد های جدی برای سلامت فردی و شبکه بهداشتی جامعه دارد. (Al-Saadi, Slimane, Al-Shibli and Al-Jabri 2019: 201)

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجان شرقی، مراغه، بلوار شهید درخشسی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۲۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۲۱۳۷۲۵۲۵۰۶ داخلی ۲۳۶ و ۲۳۳

<https://hamayesh.maragheh.iau.ir/salamat1402>

جهت ارتقا میزان رعایت منشور حقوق بیمار و با هدف خدمات بالینی، توجه ویژه به آموزش و ارزیابی تعهد حرفه ای و بازنگری در برنامه آموزشی و درسی پرستاران یک ضرورت و اولویت است. (محمدخانی شهری، لیلا، هوایی، مرجان، حاجی رفیعی، الناز، باقری نیا، مرضیه، تجویدی، منصوره (۱۳۹۹)؛ (۴) ۶: ۳۰-۲۱) ، (Abedian, Bagheri Nesami, and Shahhosseini, 2014: 7(3)) پرستاران باید از حقوق بیمار در هر مکان و هر زمان محافظت کنند (Mpouzika et al., 2021) از آنجا که رعایت حقوق بیمار یکی از مهم ترین مؤلفه های ارائه مراقبت انسان گرایانه و اخلاقی است آگاهی از قوانین پیش شرط اجرای آن است (نکوئی مقدم، امیر اسماعیلی، قربانی نیا، شریفی، طباطبائی (۲۰۱۶): ۳۱-۵۶) بین میزان رعایت حقوق بیماران با تحصیلات پرستاران از نظر آماری رابطه مستقیم وجود دارد (عزیز، هاشمی پور، براتی ح، براتی م، وکیلی (۲۰۱۴): ۴۳-۳۶) عدم آگاهی کادر درمان از بروشور حقوق بیماران (Alghanim (2012)) به علت نبود وقت کافی برای مطالعه و پژوهش به دلایل مختلف از قبیل شرایط اقتصادی نامناسب و نیاز کار در چند شیفت برای تامین مخارج زندگی، نارضایتی از انتخاب شغل پرستاری (Vahedian Azimi et al., 2011) که همین علل علی رغم تلاش های کادر درمان و امکانات وسیع (نکوئی مقدم و همکاران (۲۰۱۶)) منجر به شکایت، انتقاد، اعتراض و متهم کردن پرستاران به عنوان راه هایی برای احقاق حقوق خود می شوند (Kwame and Petrucka, 2022: 21(1))

۱- روش بررسی

در این مطالعه مروری از مقاله های مربوط به مطالعات کیفی و کمی درج شده در پایگاه های اطلاعاتی: Pubmed, Scopus, SID, GoogleScholar, ScienceDirect, Oxford, Scielo استفاده شده است. کلیدواژه های به کار رفته در جست و جوی مقالات عبارت بود از: Nurses Awareness, Patient Rights, Patient Rights Brochure معیار های انتخاب مقالات عبارت بود از:

- ۱- مقالات به دست آمده از نوع کیفی و کمی و به ۱۵ سال اخیر (از سال ۲۰۰۸) مربوط می شد.
 - ۲- مقالات فارسی و علمی چاپ شده در مجلات علمی داخلی و خارجی و مقالات علمی نمایه شده در پایگاه های داده ای علمی معتبر که مربوط به آگاهی پرستاران از حقوق بیماران و میزان رعایت آن که متن کامل آن ها در دسترس بود.
 - ۳- با توجه به تعدد آمار های گرفته شده در کشور های مختلف از میزان آگاهی پرستاران از حقوق بیماران در این مقاله از مقالاتی استفاده گردید که آمار های دقیق تر ارائه داده بودند.
- معیار های خروج مقالات عبارت بود از: مقالاتی که حجم نمونه نامشخص داشت و مقالاتی که در آن ها نحوه اجرا به خوبی مشخص نشده بود حذف گردید. مراحل انجام کار بدین ترتیب بود که پس از مطالعه مقالاتی که معیارهای ورود به مطالعه را نداشت حذف گردید و در نهایت، متن کامل تمام مقالات باقی مانده بررسی گردید. بطور کلی در این مطالعه از مجموع ۲۳ مقاله که در مرحله اول انتخاب گردیده بود، ۱۸ مقاله از ۱۲ کشور بررسی و نتایج آنها استخراج شد.

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجان شرقی، مراغه، بلوار شهید درخششی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۲۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۲۱۳۷۲۵۲۵۰۶ داخلی ۲۳۶ و ۲۳۳

<https://hamayesh.maragheh.iau.ir/salamat1402>

۲- بحث

۱-۲. تعهد حرفه ای پرستاران و حقوق بیماران

حقوق بیمار همان نیازهای جسمی، روانی و اجتماعی در شرایط خاصی است که فرد تحت درمان قرار میگیرد (عزیزی و همکاران (۲۰۱۴)) و بعنوان قاعده رفتاری بین افرادی که از خدمات بهداشتی بهره مند میشوند (Gurung and Neupane (2020)) و موسسات و پرسنلی که این خدمات را ارائه می دهند تعریف میشود. (Akca, Akpinar, and Habbani, 2015: 452-457) برای اطمینان از رعایت حقوق بیماران (Abedian, Bagheri Nesami and Shahhosseini (2014)) در سیستم خدمات بهداشتی درمانی، قوانین و حقوقی برای آن ها در نظر گرفته شده است که باید مورد توجه و حمایت قرار گیرد. در کشورهای مختلف از جمله کشور ما این قوانین و مقررات به صورت منشور حقوق بیمار منتشر شده است و با در نظر گرفتن منشور حقوق بیمار میتوان از بیماران مراقبت های موثری را به عمل آورد. (نکوئی مقدم و همکاران (۲۰۱۶))

تحولات جهانی دلیل اساسی بر اهمیت دادن به حقوق بیماران و افزایش متناظر در قوانین است و احترام به حقوق بیماران بخش مهمی از ارائه مراقبت های بهداشتی است. (Özdemir et al., 2009) وظیفه کادر درمان به ویژه پرستاران دفاع از حقوق و منافع بیمار است که از همان ابتدا به عنوان تعهد اولیه آنها نسبت به بیمار محسوب میشود. اخیراً این تعهد، دفاع از بیمار نامیده می شود و به عنوان نقش قانونی پرستار در نظر گرفته می شود. زمانی میتوان به رعایت مفاد آن از سوی کادر درمان امیدوار بود که تمهیدات و اقدامات لازم جهت فرهنگسازی مناسب، توجه همه جانبه به حقوق کلیه ذینفعان، شناسایی موانع فراهم گردد. (عزیزی و همکاران (۲۰۱۶)) در برخی مطالعات مشخص شد که حقوق بیماران در بیمارستان بسیار کم رعایت می شود. (Utkualp and Yildiz (2016)) ضرورت دارد راهکارهایی جهت اجرایی شدن منشور از جمله (عزیزی و همکاران (۲۰۱۴)) افزایش و ارتقا منابع دانش پرستاران، ایجاد زمینه دانش مقایسه ای، تغییر نگرش پرستاران (Mpouzika et al., 2021) آموزش های رسمی و غیررسمی اخلاقی ارائه گردد و همچنین تذکر مسئولین و برخورد با متخلفین صورت گیرد و میزان رعایت منشور به عنوان یکی از شاخص های ارزشیابی مراکز ارائه خدمات سلامت مورد استفاده قرار گیرد. (عزیزی و همکاران (۲۰۱۴))

مطالعات مختلف درجات متفاوتی از میزان آگاهی از منشور و رعایت منشور حقوق بیمار را گزارش کرده اند (نکوئی مقدم و همکاران (۲۰۱۶)): در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۲ در عربستان انجام گرفت مشخص شد ۲۱٫۹٪ از بیماران و ۶۶٫۱٪ از کارکنان آگاهی مورد نیاز را برای رعایت منشور حقوق بیمار را دارا هستند (Alghanim (2012)). در مطالعه ای که در سال ۲۰۲۰ در نیپال انجام گرفت مشخص شد ۶٫۲۴٪ از ۱۲۲ پاسخ دهنده آگاهی مورد نیاز را برای رعایت منشور حقوق بیمار را دارا هستند (Gurung and Neupane (2020)). مطالعه ای که در سال ۲۰۱۳ در هند انجام گرفت نشان داد تنها ۵۶٪ از پرستاران آگاهی مورد نیاز را برای رعایت منشور حقوق بیمار را دارا هستند. (Kumari, 2013: 55-60) در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۹ در سودان انجام یافت مشخص شد ۴۸٫۴٪ از پرستاران آگاهی مورد نیاز را برای رعایت منشور حقوق بیمار را دارا هستند. (Abdalla et al., 2018) در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۶ در ترکیه انجام گرفت مشخص شد ۷۹٫۱٪ آگاهی مورد نیاز را برای رعایت منشور حقوق بیمار را دارا هستند. (Utkualp and Yildiz (2016))

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجان شرقی، مراغه، بلوار شهید درخشی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۲۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۲۱۳۷۲۵۲۵۰۶ داخلی ۲۳۶ و ۲۳۳

<https://hamayesh.maragheh.iau.ir/salamat1402>

در مطالعه ای که در سال ۲۰۲۱ در لهستان انجام گرفته مشخص شد ۷۰٪ از پرستاران آگاهی مورد نیاز را برای رعایت منشور حقوق بیمار را دارا هستند (Czajkowska et al., 2021). در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۲ در ایران انجام گرفته مشخص شد ۴۷٫۹۷٪ از پرستاران آگاهی مورد نیاز را برای رعایت منشور حقوق بیمار را دارا هستند (عزیزی و همکاران (۲۰۱۴)).

۲-۲. مراقبت پرستاران از بیماران با توجه به حقوق آنها

هدف توسعه پایدار دستیابی به پوشش همگانی سلامت، ارتقای زندگی سالم و ارتقای رفاه برای همه است. (Kwame and Petrucka (2022) پرستاران برای قرار گرفتن در نقش حمایتی، ضروری است که آگاهی لازم را از (Vahedian Azimi et al., 2011) حقوق بیماران داشته باشند و در جهت ترویج و حفظ رابطه موثر بین بیماران و کادر درمان تلاش کنند. (Al-Saadi et al., 2019) پرستاران مراقبت های بهداشتی را باید به عنوان یک حق انسانی ارزش گذاری کنند و حق دسترسی همگانی به مراقبت های بهداشتی را برای همه تایید کنند. (Kwame and Petrucka (2022) مکانیسم اجرای حقوق بیماران و محتوای واقعی آن ها در بین کشور ها متفاوت است. (Alghanim (2012) ترویج و تضمین حقوق بیماران بخشی اساسی از خدمات بهداشتی مدرن را شامل می شود. (Al-Saadi et al., 2019) پرستارانی که با درک فردگرایانه از حقوق بشر و حقوق بیمار (که عمدتاً تحت تاثیر آرمان های غربی هستند) کار می کنند باید دانش خود را در مورد حقوق بشر و بیمار گسترش دهند تا حقوق فردی را در ارزش های جمعی بپذیرند. (Kwame and Petrucka (2022) بررسی ها همگی به این نکته اشاره می کنند که پرستاران، هم کادر درمان و هم شهروندان، باید اقدامات مورد نیاز را برای برآوردن نیازهای بهداشتی و اجتماعی افراد جامعه را آغاز و از آن حمایت کنند. (Özdemir et al., 2009) عدم آگاهی پرستاران از حقوق بیماران باعث ناتوانی آنها در تشخیص مشکلات قانونی و اخلاقی بیماران می شود و کیفیت خدمات ارائه شده کاهش می یابد. (Abedian, Bagheri Nesami, and Shahhosseini, (2014)) رعایت نکردن حقوق بیماران و عدم رضایت بیماران از خدمات ارائه شده (نکوئی مقدم و همکاران (۲۰۱۶)) باعث می شود که بیماران به دنبال مکانیسم های حمایتی دیگری بروند، از جمله این مکانیسم ها مراجعه به درمانگاه های دارای سطوح مبتدی مراقبتی و استفاده از داروهای بدون نسخه است. چنین رفتاری از سوی بیماران، نه تنها برای سلامت خود بیمار، بلکه برای کل سیستم بهداشت و درمان نامناسب است (Alghanim (2012) زیرا باعث کندی روند بهبودی، افزایش روزهای بستری، تحریک پذیری و افزایش هزینه های درمانی می شود. (نکوئی مقدم و همکاران (۲۰۱۶)) ضرورت دارد پرستاران محیطی مساعد را فراهم سازند که در آن حقوق انسانی، ارزش ها، آداب و رسوم و باور های معنوی افراد، خانواده ها و جوامع محترم شمرده می شود. پرستاران باید در حین ارائه مراقبت حرفه ای ویژگی هایی از جمله احترام، پاسخگویی، دلسوزی، قابل اعتماد بودن و درستکاری را دارا باشند. (Kwame and Petrucka (2022)

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجان شرقی، مراغه، بلوار شهید درخششی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۲۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۲۱۳۷۲۵۲۵۰۶ داخلی ۲۳۶ و ۲۳۳

<https://hamayesh.maragheh.iau.ir/salamat1402>

نتیجه گیری

رعایت بیشتر حقوق بیماران توسط پرستاران و کادر درمانی موجب افزایش رضایتمندی بیماران شده و نتیجتاً تمایل بیماران را برای دریافت دوباره خدمات درمانی افزایش می دهد. از آن جایی که بیشتر پرستاران شاغل در سیستم بهداشت و درمان دارای مدرک کارشناسی هستند ضرورت دارد نسبت به تغییر در دروس رشته کارشناسی اقدام شود و بیشتر نسبت به آموزش حقوق بیماران به دانشجویان رشته پرستاری پرداخته شود. بدیهی است تمایل بیشتر بیماران به دریافت دوباره خدمات درمانی موجب مراجعه به موقع بیماران به مراکز درمانی در شرایط بیماری شده و بیماران کم تر از مراجعه به مراکز درمانی طفره خواهند رفت و در نتیجه سطح سلامت جامعه ارتقا خواهد یافت.

منابع

- 1-نکوئی مقدم، محمد، امیر اسماعیلی، محمدرضا، قربانی نیا، راحیل، شریفی، طاهره، طباطبائی، سید سعید (۲۰۱۶) "آگاهی از حقوق بیمار و رعایت آن از دیدگاه بیماران و پرستاران: مطالعه‌ای در مراکز جراحی محدود شهرستان کرمان در سال ۱۳۹۲"، *مجله اخلاق زیستی- علمی پژوهشی*, ۴(۱۱), صص ۳۱-۵۶. Doi: 10.22037/bioeth.v4i11.13831.
- 2-عزیزی مریم، هاشمی پور بابک، براتی حدیث، براتی محمد، وکیلی محمود. "بررسی وضعیت میزان رعایت حقوق بیماران و ضرورت آن از دیدگاه پرستاران بیمارستان های آموزشی شهر یزد در سال ۱۳۹۲". *پرستار و پزشک در رزم*, ۴(۱۰ و ۱۱): ۳۶-۴۳. URL: <https://npwjm.ajaums.ac.ir/article-1-249-fa.html>
- 3-محمدخانی شهری، لیلا، هوایی، مرجان، حاجی رفیعی، الناز، باقری نیا، مرضیه، تجویدی، منصوره. همبستگی بین تعهد حرفه ای با میزان آگاهی و رعایت منشور حقوق بیمار در پرسنل پرستاری و مامایی. *مجله اطلاع رسانی پزشکی نوین*. ۱۳۹۹؛ ۴(۴): ۳۰-۲۱.
- 4-Vahedian Azimi, A., Ghasem Kashani, S., Avazeh, A., Sepehri Nia, M. and Rohani, M. (2011). Awareness of Nurses about Patients' Rights and the Extent They Respect It. *Preventive Care in Nursing & Midwifery Journal*, [online] 1(1), pp.55-63. Available at: <http://zums.ac.ir/nmcjournal/article-1-29-en.html> [Accessed 17 Apr. 2023].
- 5-Utkualp, N. and Yildiz, H. (2016). 185. [online] *International Journal of Caring Sciences*. Available at: <http://www.internationaljournalofcaringsciences.org/Issue.aspx?issueID=41&pageIndex=0&pageReason=0> [Accessed 17 Apr. 2023].
- 6-Mpouzika, M., Karanikola, M., Panayiotou, E., Raftopoulos, V., Middleton, N. and Papathanassoglou, E. (2021). Nurses' attitudes and knowledge regarding patient rights: a systematic review. *Revista da Escola de Enfermagem da USP*, 55. Doi:<https://doi.org/10.1590/s1980-220x2019037603678>.
- 7-Kwame, A. and Petrucka, P.M. (2022). Universal healthcare coverage, patients' rights, and nurse-patient communication: a critical review of the evidence. *BMC Nursing*, 21(1). Doi:<https://doi.org/10.1186/s12912-022-00833-1>.
- 8-Kumari, K. (2013). An Exploratory Study to Assess the Knowledge, Expressed Practices and Barriers in Protection of Patients' Rights among Nurses at MMIMS&R Hospital, Mullana, Ambala. *IOSR Journal of Nursing and Health Science*, 2(5), pp.55-60. Doi:<https://doi.org/10.9790/1959-0255560>.

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجان شرقی، مراغه، بلوار شهید درخشانی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۲۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۲۱۳۷۲۵۲۵۰۶ داخلی ۲۲۶ و ۲۲۳

<https://hamayesh.maragheh.iau.ir/salamat1402>

- 9-Hakan Özdemir, M., Özgür Can, İ., Ergönen, A.T., Hilal, A., Önder, M. and Meral, D. (2009). Midwives and nurses awareness of patients' rights. *Midwifery*, [online] 25(6), pp.756–765. doi:<https://doi.org/10.1016/j.midw.2008.01.010>.
- 10-Gurung, T. and Neupane, S. (2020). Knowledge and Attitude Regarding Patients Right among Nurses in a Teaching Hospital: A Descriptive Cross-sectional Study. *Journal of Nepal Medical Association*, 58(222). Doi:<https://doi.org/10.31729/jnma.4661>.
- 11-Guix Oliver, J., Fernández Ballart, J. and Sala Barbany, J. (2006). Pacientes, médicos y enfermeros: tres puntos de vista distintos sobre una misma realidad. Actitudes y percepciones ante los derechos de los pacientes. *Gaceta Sanitaria*, 20(6), pp.465–472. doi:<https://doi.org/10.1157/13096522>.
- 12-Czajkowska, M., Janik, A., Zborowska, K., Plinta, R., Brzek, A. and Skrzypulec-Plinta, V. (2021). Knowledge and opinions of patients and medical staff about patients' rights. *Ginekologia Polska*, [online] 92(7), pp.491–497. Doi:<https://doi.org/10.5603/GP.a2021.0014>.
- 13-Al-Saadi, A.N., Slimane, S.B.A., Al-Shibli, R.A. and Al-Jabri, F.Y. (2019). Awareness of the Importance of and Adherence to Patients' Rights Among Physicians and Nurses in Oman: An analytical cross-sectional study across different levels of healthcare. *Sultan Qaboos University Medical Journal [SQUMJ]*, [online] 19(3), p.201. doi:<https://doi.org/10.18295/squmj.2019.19.03.005>.
- 14-Alghanim, S.A. (2012). Assessing knowledge of the patient bill of rights in central Saudi Arabia: a survey of primary health care providers and recipients. *Annals of Saudi Medicine*, 32(2), pp.151–155. Doi:<https://doi.org/10.5144/0256-4947.2012.151>.
- 15-Akca, S.O., Akpınar, Y.Y. and Habrani, T. (2015). Knowledge and attitudes of nurses regarding patient rights: a Corum/Turkey sample. *Revista da Associação Médica Brasileira*, [online] 61(5), pp.452–457. Doi:<https://doi.org/10.1590/1806-9282.61.05.452>.
- 16-Abedian, K., Bagheri Nesami, M. and Shahhosseini, Z. (2014). The Effect of an Education-Based Intervention on Self-Reported Awareness and Practice of Iranian Nurses in Observing Patients' Rights. *Global Journal of Health Science*, 7(3). doi:<https://doi.org/10.5539/gjhs.v7n3p98>.
- 17-Abdalla, S.M., Mahgoub, E.A., Abdelgadir, J., Elhassan, N. and Omer, Z. (2018). Operationalization of patients' rights in Sudan: Quantifying nurses' knowledge. *Nursing Ethics*, p.096973301878722. doi:<https://doi.org/10.1177/0969733018787224>.
- 18-Hakan Özdemir, M., Özgür Can, İ., Ergönen, A.T., Hilal, A., Önder, M. and Meral, D. (2009). Midwives and nurses awareness of patients' rights. *Midwifery*, [online] 25(6), pp.756–765. doi:<https://doi.org/10.1016/j.midw.2008.01.010>.

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجانشرقی، مراغه، بلوار شهید درخشسی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۲۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۲۱۳۷۲۵۲۵۰۶ داخلی ۲۳۶ و ۲۳۳

<https://hamayesh.maragheh.iau.ir/salamat1402>

Nurses' Awareness of Patients' Rights & their Compliance (A Review of Research Texts)

Korosh Narimani

Faculty Member, Nursing Department, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran (Corresponding Author)
narimanik@yahoo.com

Arin Ashlaghi

Bachelor student, Nursing, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran

Parsa Moghadam

Bachelor student, Nursing, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran

Abstract

Background & Purpose: The purpose of this study is to investigate and understand nurses' awareness of patients' rights and the extent of their compliance.

Research Method: In this review study that was conducted in 1402, articles found in PubMed, Scopus, SID, Google Scholar, Science Direct, Oxford, Schiele databases were used.

Findings: Most nurses do not have sufficient knowledge of patients' rights, and knowledgeable nurses may not fulfill patients' rights in some cases. According to statistics, most of the nurses working in the healthcare system have a bachelor's degree, and most of them are familiar with patients' rights generally through post-graduation studies.

Conclusion: Since the satisfaction of patients in the healthcare service system is dependent on the observance of their rights and rights, it is necessary to increase the awareness of nurses regarding the rights of patients by using changes in undergraduate education courses and also regarding result-oriented education. should be implemented in the occupational environment of nurses. Increasing the level of awareness of nurses regarding the rights of patients and their implementation will increase the satisfaction of patients with the received medical services. The greater satisfaction of patients with regard to the received medical services will reduce the fear of visiting the medical centers in the future. And the health level of the society will be improved.

Keywords: Patient's Rights, Nurses' Awareness, Compliance with Rights

آدرس دبیرخانه همایش: آذربایجانشرقی، مراغه، بلوار شهید درخشسی، مجتمع اداری و آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی مراغه، ساختمان اداری اندیشه شهید سلیمانی، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۲۱۳۷۲۵۵۸۸۳ - ۰۲۱۳۷۲۵۲۵۰۶ داخلی ۲۳۶ و ۲۳۳

<https://hamayesh.maragheh.iau.ir/salamat1402>